

A MÉRGEZÉSRŐL.

A mérgezésről közbiztonsági szempontból s hozzá zsebkönyvünk szűk keretében értekezést írni igen nehéz feladat, mert a mérgezés tana (toxicologia) egymagában véve oly bonyolult, hogy külön szakképzettség és hosszas tanulmány nélkül laikus által alig érthető meg.

Miután azonban hazánkban is igen gyakoriak azon esetek, midőn polgártársaink — a gondatlanságból, véletlenségből, avagy önakaratból előidézett eseteket leszámítva is — mérgezés által elkövetett bűnténynek esnek áldozatul: szükséges, hogy a csendőr-legénység a mérgezéseket illetőleg oly mérvű ismeretekkel birjon, hogy ezek segélyével, az e fajta gonosztévők üzelmeivel folytatott harczában helyét sikerrel megállhassa.

Értekezésünk keretében röviden azon teendőket fogjuk tárgyalni, melyek mérgezések * elő-

* Ezen kitétel alatt mindig a mérgezés által elkövetett bűncselekmény értendő.

fordultával a csendőrségre háramlanak; a már véghez vitt nevezetesebb mérgezési esetek ismertetésével rámutatunk azon jelenségekre, melyekből a mérgezés fenforgására okszerűen következtetni lehet — s melyekből egyúttal a büntettek által követni szokott eljárás is kiviláglik; végül röviden vázolni kívánjuk azon eljárást is, melylyel a mérgezések elkövetése megelőzhető, vagy legalább is azok száma csökkenthető.

Megjegyeztetik, hogy a csendőrségnek nem lehet hivatása, hogy mérgezés esetén annak fenforgását, vagyis a tárgyi tényálladékokot megállapítsa. Ez már a szakértők, illetve a nyomozó hatóságnak feladata.

Ugyanis — mint ezt már fentebb is hangsúlyoztuk — a mérgezés tana különös szakképzettséget igényel, úgy hogy azt csak felületes vizsgálat után, sok esetben még a szakértő orvos sem, annál kevésbbé a laikus csendőr képes föismerni, mert a mérgezés tünetei igen sokszor más betegségek tüneteihöz feltűnően hasonlítanak és így gyanut sem keltenek.

A legtöbbnyire tehát csakis a bonczolás, illetve a hullarészek vegyi vizsgálata lesz hivatva a mérgezést megállapítani.

De nem ritkaság az sem, főképp ha a hulla már hosszabb ideig a földben feküdt, midőn a test vegyi felbomlása következtében, a méreganyag felszívódása vagy egyéb okok folytán, a

mérgezés fenforgását még a hullabonczolás, illetve a vegyi vizsgálat sem képes kétséget kizárólag megállapítani és így sajnos megtörténhetett, hogy a bűntényt bizonyító egyéb adat hiányában a legocsmányabb bűncselekmények megtorlatlanul maradtak.

De ha a mérgezés megállapítása nem a csendőrség dolga s ha annak felismerése oly nehéz, hogy sokszor még a szakértő orvost is tévedésbe ejti: kérdés, minő kötetmek hárulnak a csendőrségre mérgezés, illetve annak gyanuja esetén?

A nyomozást teljesítő csendőrnek a legnagyobb odaadással és találékonysággal gyűjteni kell a mérgezési bűnténnyel összefüggő gyanuokokat és bizonyítékokat és oda kell törekednie, hogy a nyomozását meghatározott irányba terelve, egyes személyek elleni törvényszerű fellépésre elegendő alapot nyerjen.

Igaz ugyan, hogy ezen általános irányelv csak gyenge támasz a nyomozó csendőr eljárásában, figyelembe veendő azonban, hogy a nyomozás irányítása mindig a fenforgó esettől és az adott viszonyoktól függ, ez okból annak keresztülvitele az eljáró csendőr helyes érzékére van bízva.

Minden bűntény és így a mérgezés is, nyomokat hagy hátra, melyek a rendestől eltérőek és ép rendkívüliségüknél fogva a hivatásos nyomozó közeg figyelmét fel kell hogy keltsék.

Ezenkívül a csendőr a nép között forogva, ha annak bizalmát bírja, sok oly gyanukörülményről szerezhet tudomást, melyek segélyével a bűntény fölfedezésére vezető helyes fonalat megtalálhatja és így magának az eredményt biztosíthatja.

Mérgezés gyanuja esetén ajánlatos — hacsak különös okok fenn nem forognak — hogy a nyomozás keresztülvitelénél az orvosszakértők, különösen pedig a beteget kezelt orvos véleménye is kikéressék és annak útbaigazításai figyelembe vétessenek, *mert ezek a helyes nyom fel-találására nézve mindenesetre nagy becsset birhatnak.*

A fentiek előrebocsátása után rátérünk azon tudnivalók ismertetésére, melyek a csendőrséget a méregtan köréből érdeklik.

Általában véve oly vegyi anyagot, mely a szervezetbe jutva, arra káros hatást gyakorol, *méregnek* az általa előidézett hatást pedig *mérgezésnek* nevezzük.

Mérgezés többféleképen jöhet létre, a szerint a mint a mérég bevétel, azaz az emésztőszervek közvetítésével jut a testbe, vagy pedig oly módon, hogy sebekkel érintkeznek s ezek útján vitétik távolabbi testrészekhez; végül ha gázok alakjában a légzőszerveken át vétetik fel a szervezetbe.

A hatás rögtön, vagy bizonyos idő múlva kö-

vetkezik be, mi a mérég sajátos tulajdonságától függ.

A mérgek szilárd anyagból valók, cseppfolyósak vagy légneműek lehetnek, hatásuk és gyakorlatilag való felismerhetésükre tekintettel pedig általában véve *maró* és *nem maró* mérgekre csoportosíthatók.*

Mérgezésre következtethetünk, ha különben egészséges egyének hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt, erős hányással, hasmenéssel, nagy fokú elesettséggel, esetleg görcsökkel vagy hűdésekkel, további bódulat vagy öntudatlansággal járó, rendszeren gyorsan fokozódó tünetek között megbetegszenek, vagy ha a betegeken hirtelen, leginkább valamely szer, étel, ital bevétele után a fentiekhez hasonló tünetek lépnek fel, vagy ha egyszerre többen betegedtek meg egy időben és ugyanazon tünetek között.

Ezen tüneteknek megállapítása s az ebből folyó gyanuokok gyűjtése, a mérgezés, vagy annak gyanuja esetén eljáró csendőrség egyik fontos feladatát képezik.

A maró mérgek a fenti tüneteken kívül még a test szöveteiben roncsolást is idéznek elő, melylyel sokszor a szövetnek a mérget jellemző elszínesedése van egybekötve.

* A mérgek tudományos osztályozása természetesen több csoportot ismer, de a csendőrnek elég, ha a fenti osztályozást tudja.

A leggyakrabban előforduló mérgek s azok ismertető főtünetei alábbi táblázatból vehetők ki:

A mérge elnevezése	Ismertető főtünet
Borszesz (Alkohol)	Lehellet borszesz- szagu
Egérkő, Mireny* (Arzén Szerecsika)	koleraszerű tünetek
Karbolsav (Ac. carbolicum)	Karbolszag
Szénsav (Ac. carbonicum)	—
Sósav (Ac. hydrochloricum)	A nyákhártya pörk { szürkés sárga fekete
Légenysav (Ac. nitricum)	
Kénsav, Vitriol, Rézgálicz (Ac. sulfuricum)	
Sisakvirág (Aconitum)	Bóditó
Nadragulya, Redősirom (Atropin)	Bóditó. Teljes pupillatágulat
Chloroform (Belehelve vagy belsőleg)	Bóditó. Kloroformszag
Gyüszünke (Digitalis)	—
Gombaméreg (Muscarin)	—
Higanysublimat (Hydrargyrium)	—
Csalmatok (Hyoscyamus)	—
Lugessentia, Marólug (Kali)	Nyákhártyapörk: fehér

* Ide tartoznak még különféle arzéntartalmú készítmények, pl. légyapír.

A mérég elnevezése	Ismertető főtünet
Mákony* (Morphium)	—
Mákony (Opium)	—
Gyufa (Phosphor)	Gyufa- (phosphor)- szag
Strichnin	Dermedtség

Mérgezés vagy annak gyanuja esetén épúgy kell eljárni, mint az emberek élete és testi ép-sége elleni bűncselekményeknél szokásos.

Ha a tárgyi tényálladék, vagyis a mérlegszer hatóságilag megállapított és a mérlegszer is ismeretes, akkor az abból netán fenmaradt, vagy elrejtett mérlegnek — mint bűnjelnek — megszerzésére kell törekedni.

A betegnek (elhunytanak) hányadékát és ürü-lékét, melyet a tettesek rendszerint megsemmi-síteni szoktak (a mi megint gyanuok) — ha csak lehetséges — biztosítani, azt gondosan elcsoma-golva megőrizni kell, mert az abban feltalálható mérleg *bizonyítékot* (bűnjel) képez.

Előre megfontolt szándékkal elkövetett mér-gezés — tehát gyilkosság (kísérlet) esetén — a tett elkövetésének indító okait kell fürkésznünk.

A gyilkost többnyire haszonlesés, vagyoni ér-dek, boszú, szerelemfáltás és másnemű nemte-

* Ide tartozik a mákfejekből készített főzet is, melyet pl. gyermekek fájdalmának csillapítására szoktak készíteni.

len szenvedélyek szokták a bűncselekmény elkövetésére indítani, — bár mint azt később látni fogjuk — számos oly eset is fordult elő, hogy különösen nők, valami ellenállhatatlan, örült gyilkolási ösztön rabjaiként, minden különös megérthető indok nélkül egészen ismeretlen egyéneket mérgezték meg. És igen gyakori jelenség ez esetben az, hogy az ily méregkeverők áldozataik közelében maradnak, sőt látszólagos részvétellel ápolják őket, ép ellenkezőleg más gyilkosok ama gyakorlatával, hogy a tett elkövetése után a helyszíntől menekülni iparkodnak.

Sajátságos jelenség az is, hogy a méregkeverők nem érik be *egy* gyilkossággal, hanem ha az sikerült, megismétlik azt, míg végre ellenállhatatlan vágyból tömeges gyilkosságokat követnek el.

A mérgezések bűnkrónikáiban kiváló szerepet játszanak a *nők*.

Lucrétia Borgiától Jäger Mariig számos nő használta a mérget a gyilkosság eszközeként, halatlan vakmerőséggel és határtalan cynizmussal követve el a gyilkosságok hosszú sorozatát, nem indulva meg a kiszemelt áldozataik leggyötremesebb szenvedéseiben sem.

Ezen jelenség talán abban található magyarázatát, hogy a nő már foglalkozásánál fogva legkevesebb feltűnéssel juttathatja a mérget áldozata ételébe, italába, orvosságába, továbbá, mert a nő természetének is jobban megfelel a

méreg, a mely vérontás nélkül az ellenszegülés kizárásával, biztosan és simán hat, e mellett a legkevesebb koczkázattal is jár, a mennyiben az áldozat gondos ápolása és a beteg irányában tanusított részvét az esetleg felmerülő gyanu elosztatására igen alkalmas.

Ezek után rátérünk néhány hazánkban és a külföldön elkövetett nevezetesebb mérgezési eset vázlatos ismertetésére, melyből — a mennyire ez csak lehetséges — a tettesek eljárása és a bűncselekmény fölfedezésére vezető út is kivethető.

I. Az 1896-dik országos események közepette is hazánkban, de még a külföldön is méltó fel-tűnést keltettek a *hódmezővásárhelyi mérgezések*, nemcsak a bűncselekmények tömeges volta, hanem azon siker miatt is, mely hosszú időn át a méregkeverők működésével járt.

A mérgezések 1886-ig nyultak vissza, de számos mérgezési esetben az eljárást meg kellett szüntetni és csak hat oly eset vétetett tárgyalás alá, melyekben a hullarészek megvizsgálása alapján, az országos vegyész kétségtelenül megállapíthatta, hogy mérgezés esete forog fenn.

A bünszövetség hat nőből és két férfiből állott* s azért alakult, hogy az áldozatul kisse-

* Neveik: Szalai Jáger Mária, Csordás Nagy Lidia, Varga Lidia, Szappanos Judit, Mucsi Mihályné, Tóth Lidia, ifj. Horváth János és Gulyás Kiss Sámuel.

melt egyéneket több temetkezési társulatnál biztosítva, *őket a biztosítási összeg megszerzése végett láb alól eltegye.*

Hódmezővásárhelyen ugyanis tömérdek ily társulat létezett, melyek szövetkezetek módjára voltak szervezve és a kormány által megerősített alapszabályokkal bírtak. Tagjaik mérsékelt beiratási díjat és minden temetésnél néhány fillér illetéket fizettek, ezzel jogot váltván, hogy a hátra maradtak 100—400 korona temetkezési járulékot kapjanak. A számos egyesület egyikébe történt beiratkozás, a többiekben való részességet nem zárta ki, ezenfelül sem a tagok felvétele, sem a biztosítási díj fizetése alakszerűséghez kötve nem volt, a biztosítási díjat is többnyire közbenjárók kezeihez fizették ki *a halál okának kutatása nélkül.*

Ezen hihetetlenül könnyelmű eljárás tette lehetővé, hogy a méregkeverők ezen társulatokat szédelgésre és vagyonszerzésre felhasználhatták.

A bünszövetség élén egy magzatelhajtás miatt három évi börtönnel és kuruzslás miatt is többször büntetett 63 éves öreg nő, névleg: Jáger Mari állott, ki a halált hozó mérget czinkosainak többnyire 200 korona vérdíjért szolgáltatatta ki.

A gyilkosok eljárása a következő volt:

A kiszemelt áldozatot először beiratták, sokszor tudtukon kívül, sőt részben egyenesen aka-

ratuk ellenére, több, néha 20 temetkezési egy-
letbe is. Az áldozatok többnyire a tetteshez kö-
zel rokonsági viszonyban állott, szerető gond-
viselésükre bízott, részint pedig idegen, egyedül
álló, oltalmat igénylő egyének voltak, kiket el-
látás ürügye alatt közös háztartás folytatására
birtak rá.

*A méregszer arzén, némely esetben higany-
chlór volt.*

A mint már most a kiszemelt áldozat kissé
gyengélkedett rögtön megkezdődött a «kura»,
hónapokkal előbb megbeszélte terv szerint.

A gyöngélkedés megszüntetése végett előbb
egész csekély adag mérget adtak be a betegnek
az orvosságként szereplő méregből, néha meg
az ételbe vegyítették azt. Ily módon természet-
esen a beteg állapota súlyosbodott. Rögtön or-
vosért küldtek akkor, ki gyógyszert rendelt, me-
lyet azonban nem használtak, hanem mind na-
gyobb mennyiségű mérget adtak be a betegnek,
és midőn a rendelő, vagy meghívott második
vagy harmadik orvos megjelent, már nem volt
többé segítség, a beteg rövid idő múlva több-
nyire 8—10 nappal a «kura» megkezdése után,
meghalt.

*Megjegyzendő, hogy minden egyes esetben
több, részben hatósági orvos közreműködését
vették igénybe, de ezek közül egyik sem vette
észre a mérgezés tüneteit, bár azok megvoltak,*

hanem természetes halálnemet így: hastifuszt, aggkórt, gyomorbajt, szervi szívbajt és így tovább állapítottak meg.

Igaza volt tehát Jáger Marinak, mikor a fölfedezés félelmében ingadozó s hozzá tanácsért jötteket azzal nyugtatta meg, hogy ő már évek óta üzi mesterségét, s valamennyi esetben az orvosi segély igénybe vétele biztos eszköznek bizonyult a büntett fölfedezésének meggátlására.

A hosszú gyakorlatra való hivatkozás hihető is volt, mert a nála tartott házkutatás alkalmával 19 üvegecskében tömérdek higany- és arzén-tartalmú folyadékot találtak és habár a fölásott 11 hulla közül csak hatban konstátálta az országos vegyész a mérgezés okozta halált, feltehető, hogy ezen eseteken kívül még számos más egyén is áldozatul esett a gyilkos bandának.

Jellemző, hogy — a főczinkos Jáger Mari vallomása szerint — Hódmezővásárhelyt nyilvános piacon árulták a mérget.

Bár a hódmezővásárhelyi temetkezési vállalatok vezetőségeinek feltűnt, hogy szokatlanul nagy számban fordulnak elő a városban *hirtelen halálesetek* és hogy az elhunytak majd minden temetkezési társulatnál biztosítva voltak, a halál okának felderítésével azért még sem törődtek.

A gyilkos banda fölfedezésére egy Kóti Julis

nevű cselédleány megmérgezése vezetett, kinek testvérbátyjában a hulla megszemlélésénél gyanu támadt, melyet a rendőrséggel közölvén, az az által folyamatba tett nyomozási eljárás során lehullt a lepel a gyilkos banda rémtetteiről.*

II. A mult század elején (1807.) Bajorország egyik városában egy Zwanziger született Steinaecker Mária nevű nő élt, ki bár istenfélőnek, alázatosnak és szolgálatkésznek mutatkozott is, mégis egyike volt a legnagyobb gonosztevőknek a méregkeverők fajtájából.

Mint egy jegyző neje, boldogtalan családi életet folytatott, melyből két gyermeke született.

Az élvágy — mint a legtöbb méregkeverő nőben — benne is erősen ki volt fejlődve.

Többekkel szerelmi viszonyt folytatott, de midőn már bájai elhervadtak, vagyon hiányában, már hajlott korban, kénytelen volt kenyerét idegen házaknál, mint gazdaasszony megkeresni.

Húsz éven át ide-oda hányatva, nyugodt otthon után vágyódott, *de nem mint szolgáló, hanem úrnő.*

Alattomos természete a sok megaláztatásért,

* Az elsőfokú bíróság Szalai Jáger Mária, Csordás Nagy Lidia, Varga Lidia, Szappanos Judit vádlottakat kötélt általi halálra, Mucsi Mihályné Tóth Lidia és ifj. Horváth János vádlottakat pedig életfogytiglani fegyházra ítélte. A kir. Curia a vádlottakat hosszabb-rövidebb ideig tartó szabadságvesztésre marasztalta el.

mit alárendelt helyzetében eltérni kénytelen volt, boszut forralt és céljainak elérésére mérget használt, melylyel látatlanul uralkodott mindazokon, kiknek szolgálni volt kénytelen. Ördögi kedvteléssel űzte gonosz mesterségét, gyönyörködve embertársai bánatában és szenvedéseiben.

Az általa használt mérég többnyire egérkő (arzén) volt, melyet áldozatai italába, vagy némelykor ételébe kevert s melynek hatása nyughatatlanság, belső forróság, erős hányás és hasmenés tüneteiben nyilvánult.

A mérég nála a bosszú eszköze volt, de használta azt a legkülönbözőbb okokból is, főleg ha ez által kedvezőbb anyagi helyzetet vélt biztosíthatni.

Így méreggel étette meg azokat, kik őt bosszantották, ingerelték; mérget használt, hogy a neki nem tetsző vendégeket a háztól elriaszsza, sokszor csak azért, hogy mások szenvedéseiben gyönyörködjenek, miután a betegek görcsös vonaglászai, arczfintorítása őt mulattatták; mérget adott be, hogy alkalma nyíljon a megbetegedettet ápolni, hogy ez által az illetők kegyeibe jusson; mérgezett, hogy a gyanút társszolgáira hárítva, azoknak kellemetlenséget okozzon; megmérgezte szolgálatadója gyermekét, csak azért, hogy az apával elhitesse, hogy a gyermek ő utánna sír; megmérgezte gazdája feleségét, hogy az özvegy őt vegye nőül.

A hosszú gyakorlat annyira megbarátkoztatta a méreggel, hogy végre ellenállhatatlan kényszerből, mintegy mániából használta azt, csak azért, hogy mérgezzen.

Ezen szörnyeteg számos egyént pusztított el, még többen szenvedtek a mérgezési kísérletei által.

Bűnös cselekményeinek — melyeket évek hosszú során át űzött — fölfedezésére egyik szolgálatadója gyermekének megmérgezése vezetett, kinek anyját már előzőleg szinte ő pusztította volt el, azon célzattal, hogy az özvegy őt feleségül véve, gondtalanul élhessen öreg napjaira.

Szolgálatából ez utóbbi helyéről elbocsátatván, távozása előtt boszúból és azon számításból, hogy gazdája a beteg gyermek mellé ápolóul visszahívja, mérget adott be a gyermeknek, a mitől az rosszul lett és később meg is halt.

Ekkor azonban szörnyű gyanú ébredt fel volt gazdájában s annak hozzátartozóiban, mely gyanú reá irányult.

Visszaemlékeztek a sok megbetegedésre és rájöttek, hogy mindazok jártak így, kik csak e nőtől ételt vagy italt fogadtak el.

Elfogatván, ez alkalommal nála két csomagban arzentartalmú mérget találtak s midőn kérdőre vonták, a legnagyobb közönnyel ismerte be az általa elkövetett gyilkosságok és mérgezési kísérletek hosszú sorozatát.

A méregkeverő nőt 1811 szeptember 17-én lefejezték.

Halála előtt kijelentette, hogy az valóságos szerencse az emberiségre, mert nem lett volna képes a mérgezési hajlamával felhagyni.

III. A mult század közepén (1830.) Brémában egy Tim nevű becsületes és szorgalmas iparos boldog házasságban élt nejével, mely frigyből ikrek (egyik fiú, másik leány) származtak.

A leánygyermek úgy testileg, mint szellemileg szépen fejlődött, jelleme azonban korán megromlott.

Már hét éves korában meglopta szüleit, öt éven át folytatván a házi tolvajlásokat, melyeknek elkövetésével sohasem őt, hanem a cselédséget és fivérét gyanúsították, mit ő hallgatagon tűrt.

A szülői háznál a leány gondosan neveltetett ugyan, de mégis hibásan, mert becézgették, hiúságának tömjéneztek és így benne a képmutatás, kétszinűség és hazugságra való hajlamait akaratlanul is nagyra növesztették.

Így fajult el a már különben természeténél fogva is rosszra hajló leány és lett végül gyilkossá.

Tizenhét éves korában egy vagyonos kereskedőhöz ment férjhez, mely házasság azonban boldogtalan volt, mert férje kicsapongó életet folytatott, de a nő is benső szerelmi viszony-

ban élt férje két barátjával, mely nem maradt következmények nélkül, a mennyiben két gyermeket szült, kiknek apjául a közvelemény szeretőit jelölte meg.

Férjének halála fordulópontot képezett az özvegy életében, mert innen kezdve mindjobban merült el a bűn fertőjében.

S mi tette ezen nőt gonosztevővé?

Az élvágy, hiúsága, a kényelmes, gondnélküli életmód iránti hajlama, beteges nagyra-vágyása, melynek kielégítése végett nem rettent vissza a legocsmányabb bűncselekménytől sem; a legnagyobb hidegvérrel és oly nagy fokú rafineriával követte el a gyilkosságok hosszú sorozatát, hogy csak 43 éves korában hullt le az álca arczáról.

Mint vagyonos özvegyasszony vígan élte világát két udvarlójával, kiket felváltva boldogított szerelmével. Szándéka volt, hogy ezek egyikéhez férjhez megy, de mert anyja egy ízben kijelentette, hogy ez az ő és férjének beleegyezésével meg nem történhetik, elhatározta, hogy szüleit méreggel pusztítja el, mely szándékát végre is hajtotta.

Ezután megmérgezte három gyermekét, a sír szélén álló beteg testvérbátyját, mert azt hitte, hogy ezek akadályai az egyik szeretőjével való egybekelésnek.

Midőn pedig észrevette, hogy ez ennek daczára

sem mutat hajlandóságot őt nőül venni, ezt is megmérgezte, de előbb halálos ágyán megesküdüdött vele.

Rövid fél év múlva hat családtagját és szeretőjét ölte meg ezen női szörnyeteg és oly ügyesen játszotta a bánattól megtört asszonyt, hogy a családjában előfordult sok halálozás a legcsekélyebb gyanút sem keltett, sőt nyilvánosan imádkoztak érte és magasztalták, mint a keresztényi türelem és megadás példaképét.

Hat évi szünetelés után, miután anyagi helyzete a hiuságból gyakorolt jótékonyságai és költséges életmódja miatt mind rosszabbra fordult, jegyet váltott egy kereskedővel, kitől hamarosan különféle ürügyek alatt, tetemes pénzösszegeket csalt ki és midőn attól tartott, hogy jegyese zicválta anyagi helyzetét felismerve, vissza fog lépni, patkányméreggel megétette.

Ezen gyilkosságból anyagi haszna volt, mert eltekintve attól, hogy a kölcsönt nem kellett visszafizetnie, jegyese ezenfelül végrendeletileg őt tette meg vagyona örökösének is.

De ezen is hamarosan túladván, újbóli pénz-zavarában, egy szegény zenetanitónő megtakarított pénzecskéjét vette kölcsön s hogy azt vissza ne kelljen fizetni, megmérgezte őt, megfosztva ez által annak világtalan apját is egyetlen támaszától.

Számos mérgezési kísérletezés után ugyancsak

haszonlesésből megmérgezte volt cselédjét, ki őt számos éven át hűségesen szolgálta, ezután a vele egy házban lakó ismerősének betegágyban fekvő nejét azon célból, hogy az özvegygyel elvétesse magát. De megmérgezte ezt is, hogy őt ápolva, lekötelezettjévé tegye és így még hamarabb elérje a kitűzött célját.

Ezen kísérlete azonban balul ütött ki, mert ennek révén aztán kiderültek ocsmány bűnei, melyeket hosszas vizsgálat után beismert.

A nő 44 éves korában a mult század derekán Brémában lefejeztetett. Feje az ottani muzeumban spiritusban őriztetik.

Az általa használt szer minden egyes esetben patkányméreg volt, melyet különféle kereskedésben vásárolt.

Ezzel befejeztük volna az efajta nevezetesebb mérgezési esetek ismertetését, végül csak megkívánunk felelni azon kérdésre is, *hogyan mi által előzhető meg a mérgezések.*

A felelet erre az, hogy a csendőrségnek a gyilkosság eszközüül szolgáló méregszereknek a közönség általi megszerzését kell lehetetlenné tenni, vagy legalább is megnehezíteni, *mert ha az eszköz hiányzik, a bűnös szándék sem valósítható meg.*

Bár az újabbi hatósági intézkedések s ezek között különösen a m. kir. belügyminiszter úrnak «A gyógyszerek, gyógyszerfélék, mérgek és

méregtartalmu anyagokkal való kereskedés tárgyában» kiadott rendelete * a mérgeknek megszerzését megnehezíti, mégis — aránylag könnyű szerrel — még most is szerezhetők mérgek, miért is szükséges, hogy ezeknek titkos, vagy nyilvános elárúsítása szigorúan ellenőriztessék s különösen azon egyének, kikre gyanu van, hogy méregszereknek tiltott készítésével, orvoságként való eladásával stb. foglalkoznak, szemmel tartandók és ha erre törvényes alap van, irányukban szabályaink értelmében járandó el.

Másrészt arra is kell ügyelni, nehogy méregszerek, vagy mérges anyagok gondatlanságból felügyelet nélkül hagyva, hivatlanok kezébe jussanak és bűnös célokra felhasználtassanak.

* Lásd a «Magyar kir. csendőrség szolgálati körére vonatkozó törvényes rendelkezések kivonatos gyűjteményé»-ben a 13. folyó szám alatt felvett «Szabályrendelet»-et.